Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!

ЭНСИЭЛИ

о Нам улууһун хаһыата о

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

2005 с. Сэтинньи 10 күнэ чэппиэр № 145 (9616)

Улуус баһылыгын мунньаҕыттан бэлиэтээһиннэр

Аппааны кулууба умайбыт төрүөтүн куораттан комиссия тахсан бэрэбиэркэлээбит, 3 рубильнигы куоракка экспертизаҕа илдьэ барбыттар. Баһаар электропроводтан эбэтэр табахтааһынтан барбыт буолуон сөп диэн икки версия үөрэтиллэр. Маны таһынан өссө биир комиссия ыксаллаах быһыыга-майгыга уонна гражданскай оборонаҕа управление 10 ыйдаах үлэтин-хамнаһын бэрэбиэркэлээбит.

* * *

Ааспыт сэрэдэҕэ Хамаҕатта киин котельнайа газовай ититиигэ холбоммут. Модут котельнайа эрдэ холбоммокко 51 тонна солярка ороскуоттаммыт.

* * *

Тыа хаһаайыстыбатын управлениета инвентаризация боппуруоһугар нэһилиэктэри кэрийэн мунньах оҥорбут. Бу нэдиэлэҕэ хотусытар нэһилиэктэри кэрийиэхтэрэ. Куорат мэриятыгар тыа хаһаайыстыбатын министерствота кыттыылаах улахан мунньах буолбут. Ыччат-комсомольскай фермалара тэриллибиттэрэ 45 сыла Хамаҕаттаҕа үрдүк таһымнаахтык бэлиэтэммит. 3647 тонна үүт туттарыллыбыт, былааны толорорго эбии 50 тонна үүт наада. 2619 тонна хортуоппуй туттарыллыбыт. Тыа хаһаайыстыбатын управлениета 2006 с. заготовка боппуруостарынан дьарыктанар. Ааспыт чэппиэргэ «Кыайыы 60 сылыгар — 60 производственнай тутууну!» девиһинэн тутуллубут 66 объект докумуона оҥоһуллан министерствоҕа киллэриллибит. Дьиҥэр 70-тан тахса объект буолуохтаах эбит.

* * *

Аппааны кулууба умайбытынан сибээстээн кэккэ туһааннаах дьоҥҥо, салалтаҕа миэрэлэр ылыллыбыттар. Хоромньу суумата 250 тыһ. солк. иһинэн буоларын туһунан Хатыҥ Арыы дьаһалтата справка биэрбит. Бу баһаарынан сибээстээн атын объектарга эмиэ бэрэбиэркэ барбыт, ол түмүгэр 2 объекка эмиэ харабыл суоҕа биллибит.

Намҥа киномеханиктар республикатааҕы курстара буолбут. Курс кыттыылаахтарыгар аналлаах программаҕа Хатырык музейыгар сылдьыы о.да. мероприятиелар киирбиттэр. «Сардаҥа» кинотеатрга хроникальнай-монтажнай студияны тэрийэргэ үлэ барар. Культура управлениета нэһилиэнньэҕэ иһитиннэрэр-биллэрэр уонна бэйэтигэр харчы киллэрэр сыалтан «Нам-афиша» диэн туох, ханна, хаһан буоларын туһунан рекламнай хаһыат таһаарбыт. Хаһыат нэдиэлэҕэ биирдэ тахсар, ким баҕалаах афиша рекламатын босхо биэриэн сөп. Культура үлэһиттэригэр аттестация барыахтаах.

* * *

Бырааһынньык, өрөбүл күннэргэ балыыһа стационарыгар 6 киһи киирбит. Аҕыйах сыллааҕыта Нам улууһугар хааны кутар станция тэриллибитэ. РФ доруобуйа харыстабылын министерствота оройуоннарга баар манньык станциялары сабар туһунан бирикээс таһаарбыт. Оччотугар хааҥҥа наадыйдахха куораттан киирэн ылыахха наада буолар. Ону таһынан куорат станциятa Намнааҕы станцияны филиал оҥостоору гынар эбит, оччоҕо улууска баар хааны куораттан тахсан ылар буолаллар. Сэтинньи бүтэһигэр доруобуйа харыстабылын 200 сыла бэлиэтэниэҕэ.

* * *

Культура уонна атын да объектары кэмиттэн кэмигэр бэрэбиэркэлээһин, харабыллар баар буолуулара ситиһии, дьуһуурустубаны олохтооһун курдук тэрээһиннэр ирдэнэлэр. Бу тэрээһиннэргэ улуус дьаһалтатын МЧС отдела эмиэ кыттыыны ылар. Сэтинньи 8 күнүгэр нэһилиэктэр баһылыктарыгар аналлаах үп-харчы боппуруоһугар семинар буолбут. И.Е. Винокуров 110 сааһыгар Дьокуускайга Нам улууһун күннэрэ былааннаналлар. Өрүс мууһа чарааһынан дьон өрүһү туоруулларын бопсорго, манна сэрэтэр үлэни ыытарга этилиннэ. Бу уонна атын да боппуруостар тустарынан баһылык Д.П. Корякин иһитиннэрдэ.

Бэйэ информ.

БИҺИГИ ХАЛАНДААРБЫТ:

Саҥа дьылга, нэһилиэктэринэн бэйэни салайыныыга киириигэ диэри — 52 күн хаалла

Хаһыаттарга уонна сурунаалларга суруутуу түмүктэниэр диэри — 46 күн хаалла

АҔЫЙАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Соторутааҕыта Саха Республикатын правительствотын председателин солбуйааччы Е.И. Михайловаҕа И.Е. Винокуров 110 сааһыгар аналлаах комиссия мунньаҕа буолла. Бу мунньахха Нам улууһуттан баһылык 1 солбуйааччыта А.А. Бочкарев, баһылык солбуйааччыта М.Д. Кокарева, культура управлениетын начальнига А.В. Кириллин, Хатыҥ Арыы баһылыга Ю.И. Слепцов кыттыыны ыллылар. Бу үбүлүөйү көрсө правительство анал ууратах таһаарар, онно этиллэринэн, 2006 сыл балаҕан ыйын 1 күнүгэр Хатыҥ Арыы орто оскуолата үлэҕэ киириэхтээх. Оскуолаҕа эбии 60 мөл. солк. суумалаах спортивнай комплекс тутуллар буолла. Маны таһынан И.Е. Винокуровка аналлаах икки кинигэ бэчээттэнэн тахсыахтаах уонна НПК иннигэр оҥоһуллуохтаах скверга уонна пааматынньыкка харчы көрүллүннэ. Культура министерствотынан И.Е. Винокуров уобараһыгар драматическай айымньыларга конкурс биллэриллибитэ. Ити курдук биир дойдулаахпыт 110 сааһын бэлиэтээһиҥҥэ эрдэттэн үлэ-хамнас утумнаахтык барар.

* * *

Сэтинньи 2 күнүгэр Нам селотун дьахталларын сэбиэтин тэрийиитинэн Н. Рыкунов аатынан улуустааҕы киин библиотекаҕа сибэккини олордооччуларга аналлаах уочараттаах семинар буолла. Семинарга «Золотой ус» уонна «Индийский лук» диэн эмтээх үүнээйилэри хайдах олордуу, эмтэнии туһунан кэпсэннэ. Дьон бэйэтин доруобуйатын харыстыыр буолан бу семинарга үгүс киһи кэлэн кытынна, элбэх сөптөөх сүбэлэри ылан бардылар. «Золотой ус» туһунан женсовет председателэ, өр сылларга бу үүнээйини сөбүлээн олордор, туһанар Н.Е. Кириллина уонна эмиэ бу эмтээх оту үүннэриинэн дьарыктанар, эмтэнэр, женсовет чилиэнэ В.В.Попова кэпсээтилэр. Индийскэй луук туһунан «Тиэргэн» түмсүү салайааччыта Л.П. Решетникова иһитиннэрдэ. Семинарга фиалка, бегония сибэккилэр уонна салааттар, заготовкалар рецептэрэ атыыланнылар. Маны таһынан село женсовета бу сайын ыыппыт «Цветочный сад» диэн бастыҥ сибэкки үүннэрээччилэр конкурстарын түмүгэ таһаарылынна. 1-кы миэстэни предприниматель Евдокия Степановна Гаврильева ылан анал бирииһинэн наҕараадаланна. Биһирэбил бириистэринэн 6 №-дээх детсад сэбиэдиссэйэ Татьяна Иннокентьевна Мальцева уонна тыа хаһаайыстыбатын управлениетын профсоюһун председателэ Антонина Михайловна Моисеева бэлиэтэннилэр.

В. РЫКУНОВА

КӨННӨРҮҮ

«Энсиэли» хаһыат сэтинньи 1 күнүнээҕи 142 №-гэр «Нэһилиэктэргэ штат ахсаанын аччатарга этии киирдэ» диэн төбөлөөх матырыйааларга хаһыаты таҥыы кэмигэр техническэй алҕас тахсыбытынан улуус мунньаҕын XXXI-с сессиятыттан О. Стрекаловская отчуотугар манньык көннөрөн ааҕаргытыгар:

«Иккиһинэн, Саха сирэ Россия государствотыгар киирбитэ 375 сылa чугаһаабытынан сибээстээн, бастакы Ленскэй острог историятын үйэтитиигэ анал программа бырайыага оҥоһуллубутун туһунан автор, салайааччы, «Нам улууһа» МТ литературнай музейын сэбиэдиссэйэ Сивцева У.Д. иһитиннэрии оҥордо. Саха сирэ Россияҕа киириитин 370 сылыгар ыытыллыбыт научнай-практическай конференция түмүгүнэн резолюция ылыллан «Ленский острог» программанан киэҥ үлэлэр ыытыллыбыттара. Программа мэрия, правительство, Президент өйөбүлүнэн бирэбил знагынан бэлиэтэммитэ. 375 сылын көрсө оҥоһуллубут программаны улуус мунньаҕа бигэргэтиэн наада диэн эттэ. Биһиги улууспут киэҥэһин Мыымаҕы үөрэтэргэ, кини нуучча омуга кэлиитигэр саха норуота сүппэтин туһугар улахан оруолу ылбытын өйдүөхтээхпитин быһаарда. Билиҥҥэттэн күүскэ ылсан үлэлээтэхпитинэ бу Нам улууһугар туризмы сайыннарыыга төрүт буолуоҕа. Бу бырайыагынан историктар Мыымаҕы дириҥник үөрэтэллэрэ буоллар диэн баҕа санаалаахтар. Дьиҥинэн бырайыак тутуллуута 1,5 мөл. солк. тэҥнэһэр эбит буоллаҕына, Ульяна Дмитриевна 954 тыһ. солк. туруорсубут. Бу программа туризм сайдыытыгар улахан кэскиллээҕин эттэ».

МИЛИЦИЯ КҮНҮНЭН!

Күндү биир идэлээхтэрбин, Намнааҕы ис дьыала отделын бары сотрудниктарын уонна ветераннарын профессиональнай бырааһынньыкпытынан — Милиция күнүнэн итиитик-истиҥник эҕэрдэлиибин!

Бүгүҥҥү күҥҥэ биһиги бу бэлиэ даатабытын үрдүк ситиһиилэрдээх, үчүгэй түмүктэрдээх көрсөбүт. Ол курдук улууска тахсыбыт ыарахан уонна олус ыарахан буруйдар үксүлэрэ арыллыннылар, нэһилиэнньэ нус-хас олоруругар усулуобуйа күннэтэ тэриллэр. Биһиги үлэлэригэр бэриниилээх, күнүстэри-түүннэри сынньанары билбэккэ үтүө суобастаахтык үлэлиир сотрудниктарбытынан киэн туттабыт. Холуобунай ирдэбил старшай оперуполномоченнайа П.И. Собакин, старшай участковай уполномоченнай Н.Н. Андреев, старшай участковай уполномоченнай П.Г. Сокольников, силиэстийэлиир отделение начыальнигын э.т. Н.Н. Назаров, дьуһуурунай чаас сотрудника П.Р. Яковлев, ГАИ начальнига И.В. Постников курдук чиэһинэй, ирдэбиллээх үлэһиттэр биһиги отделбыт сүрүннүүр дьонунан, чиэһинэн буолаллар. Буруй ахсаанын, быһылаан аччааһына, нэһилиэнньэ сыанабыла, билиниитэ — биһиги саамай улахан ситиһиибит, үлэбит суолтата, түмүгэ буолар. Өссө төгүл бырааһынньыгынан эҕэрдэлээн туран эһиги ыарахан үлэҕитигэр өссө үрдүк ситиһиилэри, тус олоххутугар, дьиэ кэргэнҥитигэр дьолу-соргуну баҕарабын.

Е.И. ЕФИМОВ,
Намнааҕы ис дьыала отделын начальнига, милиция подполковнига

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энсиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественнай сурутааччыларынан 2006 сыл бастакы аҥарыгар сурутуу ыытыллар.

Сурутуу сыаната 6 ыйга — 210 солк., 3 ыйга — 105 солк., 1 ыйга — 35 солк.
Хаһыат индексэтэ — 54889, нэдиэлэҕэ үстэ тахсар.

Сурутуу 6.дь. ахсынньы 25 күнүгэр диэри туох да хааччаҕа суох ылыллар.

ХАТЫРЫКТАН «ХАТЫРЫКТААХ» СОНУННАР

«Хатырыкка гаас киирдэ», — диэн өрөгөйдөөх үөрүү хаһыатынан, телевизорынан Саха сирин киэҥ киэлитигэр киэптии көппүтэ син ыраата быһыытыйда. Үөрүүлээх күнү баттаһа түөрт ыал күөх төлөнү оһохторугар үөрэ-көтө умаппыттара. Онтон эрэл ылан ыаллар гаас киирэригэр бэлэмнэнэн түбүгүрүү бөҕө буолтара. Элбэх ынах сүүһэ «тыаһаан» оһох буолан кылбайбыта. Сүүсчэкэ ыал гаас киирэригэр бэлэмнэнэн баран өйдөөбүттэрэ-күөх төлөнү уматыыга үлэ мөлтүү быһыытыйбыт эбит. «Гаас быйыл киирэр дуу, суох дуу», — диэн мунаарбыт дьон дьиксинэн эрэр.

Буолумуна, хаһан эрэ урукку дьыл охсуһуулаах уорҕатыгар уларыта тутуу саҕана улуу нуучча ньургун уола «гааһы буор-босхо киллэрэбин» диэбитин быыбардаабакка хатырыктар көмүс кытахтан төкүнүйэн турабыт.

* * *

Хатырыктааҕы ветераннар олорор 16 квартиралаах дьиэлэригэр олоруохтаах дьон дьэ кэлэн оннуларын булан эрэллэр. Саҥа дьиэҕэ итэҕэсбыһаҕас ханна барыай: итинэн тэстэн, манан тохтон олорор дьону уолуталыыр. Ыксаабыт кырдьаҕастар ханна баран, кимиэхэ киирэн кэпсиэхтэрин билбэттэр. Чахчы да бу дьиэни ким бас билэн «бостууктуура» биллибэккэ салгыыҥҥа ыйанан турар. Хата, олохтоох ОДьКХ бэйэлэрин баҕаларынан көрөллөр-истэллэр.

* * *

Ааспыт үйэҕэ тутуллубут АТС «кырдьан» хатырыктары эрэйгэ тэбэрэ элбээн эрэр. Наадалаах сиргэр күн аҥара эрийсэн туран эрийдэххинэ тиийдэххинэ баһыыба. Куһаҕан үчүгэйэ суох буолбат диилэринии, хата, хас да абонены кытта биир гэ кэпсэтиэххин сөп, эбэтэр атын дьон кэпсэтиитин истэн чугастааҕы эргин сонунун нуомаһын билиэххин сөп. Киһи үтүөтэ өлбүтүн кэннэ биллэр диилэрэ чахчытын хатырыктар эттэринэн-хааннарынан биллилэр. Бокуонньук Савва Николаевич Винокуров дьонунсэргэтин сибээһинэн тутахсыппакка олорбутун дьэ биллибит. Билиҥҥи үйэ цифровой станцията киириэр дылы суохтуурбутугар эрэ тиийэбит.

* * *

Ол эрээри барыта кырыа кыһын ыган иһэринии хобдох уонна курус буолбатах. Икки ый иһинэн саҥа технологиянан тутуллубут квартальнай котельнай икки миэтэрэҕэ кэлэн турар гаас ситимэр холбоноругар арааc докумуон илии баттааһыныгар икки ыйтан ордук кэм барда. Дьэ, бүрүкүрээтийэ өрөгөйдөөн турар кэмэ эбит. Бу кэмҥэ 50 тонна сэлээркэ оһоххо оттуллан буруо буолан бурҕайда, сиик буолан симэлийдэ. Элбэх сүүрүү-көтүү кэнниттэн ааспыт нэдиэлэҕэ хочуоллар дьэ гааска холбоннулар.

Эрчим БАҺЫЛ

М.К. Аммосов төрөөбүтэ 110 сылын көрсө

ЧАҔЫЛХАЙ МАКСИМ СУОЛУНАН

Бүттүүн Советскай Союзка биллибит, күргүөмнээх, кэдьүүстээх үлэтинэн халыҥ омукка аатырбыт биир дойдулаахпыт, общественнай деятель М.К. Аммосовка эрчимнээх эдэр саҕаһын, өркөннөөх өйүн туоһулуур саха университетын иннигэр балаҕан ыйын 26 күнүгэр памятник туруорулунна.

Кини кыра эрдэҕиттэн билиигэ тардыһыылаҕын дьон уос номоҕо оҥостон кэпсиилэрин Хатырыкка ыччат скверин таһыгар ытыллыбыт С.Т. Винокуров — Токуоһу олохтоохтор билэллэр. Бу маҥнайгы комсомолецтары Нам дьоно сүрэхтэригэр чугас тутар буолуохтаахтар. Биһиги скверги сыһыарыллыбыт тэрилтэҕэ соҥноон кэбиспэккэ, селобут ортотугар тэриллибит оччотооҕу төлөннөөх сүрэхтээх ыччат соҕотох кэриэстэбилин көрө-харайа, маһын олордуутун эбэ, алдьаммытын өрө тарда, көннөрө, тупсара сылдьар ытык иэспит.

Олох уларыйар кэрдиигэр аайы бэйэлэрин суолларын хааллараар ыччаттар билигин да бааллар. Мин Хатырык оскуолатыгар учууталлыы тиийэрбэр үөрэнээччилэр комсомольскай тэрилтэлэрин лидердэринэн Н.Н. Дьяконов уонна М.Н. Попова этилэр. Коля ох тыллаах, ол курдук дохсун санаалаах, ахсым үлэлээх үөрэнээччи этэ. Кини учком уонна комсомол чилиэттэрэ холбоһон мунньахтыыр үгэстэрин олус тутуһара уонна онно кыттыан баҕалаах учууталлары ыҥырара. Коля кимтэн да чаҕыйбат, кырдьыгым дии санаабытын кимиэхэ баҕарар сирэйигэр этэрэ. Оскуола кэнниттэн, тулаайах буолан, ситэ үөрэммэккэ, салайар үлэһит кыаҕын туһаммакка хаалбыта. Оттон Мотя үрдүк үөрэхтэнэн, учуутал идэтин баһылаабыта. Оскуолатыгар бэртээхэй диэн бэйэлээх учууталлар музейдарын тэрийбитэ. Билигин, бары билэрбит күрдук, Максим Аммосов музейын Хатырыкка дьон кэрэхсиир.

Комсомол райкомугар үлэлии сылдьан, биир үтүө күн Партизан аатынан литературнай музейы салайар уонна Нам улууһун бэлиэ сирдэрин үйэтитэр дьоһун соругун толорон үлэлии-хамсыы сылдьар.

Куруук да буолбатар, ардыгар киһи ис дууһатын таарыйар үлэлээх ыччат баар буолааччы. Өйдүүбүн ээ, Г.Г. Местников, эмиэ Нам ыччата, комсомол райкомугар секретардыы сылдьан комсомол күнүгэр ыччаты түмэн, уоттаах-күөстээх кыһыҥҥы хараҥаны күлүмүрдүү сырдатар факеллары туттаран демонстрация оҥорбутун. Кини билигин улуус мунньаҕын депутаттарын олохха киллэрэр үлэлэрин салайсар, хоһуун депутаппыт. Дьэ, ити курдук халлааны саппаҕырдыбыт эйэлээх, илллээх күннэргэ Н.Н. Дьяконов, М.Н. Попов, И.З. Кривошапкин, Г.Г. Местников курдук лоп-бааччы, киһи өйдүүр-саныыр үлэлээх лидердэрин кытыастар көхтөөх үлэлэрин, кырдьыгы саҕар сытыы этиилэрин сүрэхтэрин төлөнүн күөдьүппүт чаҕылхай Максим буоллаҕа...

В. ШАПОШНИКОВА

И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 110 сылын көрсө

ҮЙЭЛЭРГЭ УМНУЛЛУБАТ

Илья Егорович Винокуров биһиги улууспут киэн туттар киһитэ буолар. Кини саха норуотун кыһалҕалаах дьылҕатыгар туруулаһан охсуспут киһинэн биллэр. Республикаҕа И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 70, 80, 90 сыллара бэлиэтэммиттэрэ, төрөөбүт сиригэр Намҥа өйдөбүнньүк-пааматынньыктар туруоруллубуттара.

Оччотооҕу партия Намнааҕы райкомун бастакы секретара В.Е. Колмогоров ахтыытыгар сурулларынан, 1967 с. Өктөөп революциятын 50 сылын бэлиэтиир бэлэмнэнии үлэлэригэр Советскай былааһы биһиги улууспутугар олохтоохун иһин геройдуу охсуспут дьоннору үйэтитии буолбута. Ол былааннартан биирдэстэрэ Илья Винокуровка бюст оҥорторон туруоруу. Бюст 1967 сыл бүтүүтүгэр бэлэм буолбут. Хатыҥ Арыы оскуолатын директора В.И. Новгородов оскуола саҥа дьиэтэ тутулла турарынан сибээстээн, өссө биир куопуйаны оҥорторорго көрдөспүт. Бу кэмҥэ Өлөөн улууһугар Илья Егорович бюһун эмиэ сакаастаабыттар, онон художественнай фондаҕа 3 куопуйаҕа сакаас оҥоһуллубут. 1967 с. бюһу туруоруунуу оччотооҕу обком салалтата көҥүллээбэтэх, онон СР 50 сыла туолуутугар улахан дарбаана суох Нам уонна Хатыҥ Арыы орто оскуолаларын иннигэр Илья Винокуров бюһун туруорбуттара. Бюстары оскуола коллективтара көрөллөрүгэр-харайалларыгар сорудах бэриллибитэ.

Хатыҥ Арыы совхоһун 1985-90 сс. парткомун сэкэрэтээрэ И.Г. Лукин ахтарынан, 1987 с. Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр саҥа кулууп үлэҕэ киирэригэр кини И.Е. Винокуров бюһун оҥотторбут. Бюст Хатыҥ Арыы нэһилиэгэр Илья Егорович болуоссатыгар туруоруллубута, ол болуоссат билигин детсад уонна амбулатория икки ардыгар баар.

Илья Егорович төрөөбүтэ 100 сылыгар анаан республика президенин, правительстволун аатыттан пааматынньык уонна венок оҥоһуллубут. Пааматынньыгы аһыы уонна веногу ууруу сиэрэ-туома Дьокуускай куорат эргэ кылабыһатыгар 1996с. тохсунньу 12 күнүгэр буолбут. Манна республикабыт маҥнайгы президенэ Михаил Николаев, правительство баһылыга Ю.В. Кайдышев, правительство чилиэттэрэ, Ил Түмэн депутаттара кыттыыны ылбыттара. Национальнай библиотека көһө сылдьар быыстапка тэрийбитэ. Саха Республикатын народнай художнига П.А. Захаров комиссия сакааһынан Илья Егорович портретын оҥорбута, ону уус В.И. Осипов тимиртэн кутан тупсаран биэрбитэ. Бу мемориальнай дуоскалар Илья Винокуров 20-30 сс. олорбут, үлэлээбит Нам, Бүлүү, Булуҥ, Өлөөн улуустарыгар туруоруллубуттара. Улууставыы музейдарга Илья Егорович олоҕун, үлэтин сырдатар экспозициялар туруоруллубуттара. 2006 сылга кини 110 сылын туолар. Онон сибээстээн биир үһулуччулаах киһибит аатын үйэтитэргэ кэккэ үлэлэр былааннаналлар.

Сандал БУРНАШЕВ, Хатыҥ Арыы орто оскуолатын үөрэнээччитэ

Кырдьаҕастан—субэтин...

АСТЫНАН ТАРҔАСТЫЛАР

2005 с. алтынньы 7 күнүгэр Хамаҕаттаҕа «Түһүлгэ» сынньалаҥ киинигэр сааһырбыт дьоннор Бүтүн Россиятаабы күннэрэ хайа да сылдардаабар ордук үчүгэй тэрээһиннээхтик ыытылынна. Биэчэри салайан ыытааччы кулууп үлэһитэ Татьяна Гаврильева музыка нарын дорҕоонугар уйдаран ырыанан саҕалаабыта ордук сонуннук көһүннэ. Ол кэнниттэн кырдьаҕастар сэбиэттэрин көмөлөһөччүтэ, ветеран учуутал Т.И. Бурнашева Намҥа улууставыы ветераннар сэбиэттэрин отчуоттуур мунньаҕар сылдьыбытыттан үгүс сонуннары кэпсээтэ. Кини Нам улууһа (предс. Петрова М.В.) республикаҕа бастакы миэстэни ылбытын иһитиннэрбитигэр ытыс тыаһа өрө хабылла түстэ. Ону тэҥэ биһиги нэһилиэкпит ветераннарын сэбиэтин үлэтэ үчүгэйдэр ортолоругар ахтыллыбытын астынан бэлиэтээтэ. Онтон тылы кырдьаҕастар сэбиэттэрин председателэ Данилов Н.Д. ылар. Кини быйыл сайын улаханнык ыалдьан улуус уонна куорат балыыһаларыгар сытан эмтэнэн абыраммытын кэпсээтэ. Эмтээбит врачтарыгар баһыыба, махтал тылларын анаата. Ол кэнниттэн Николай Данилович дохсун ытыс тыаһын ортотугар 80 сааһын туолбут В.А. Жиркованы эҕэрдэлээтэ уонна киниэхэ сыаналаах бэлэҕи туттарда. Ол курдук 70 саастарыттан М.П. Васильев, Н.И. Находкин уонна Д.Ф. Обутов бэлиэтэннилэр. Түмүгэр тыыл ветераннарыгар бириидии куул хаппыыста анаммытын иһитиннэрэн үөртэ. Өссө кырдьаҕастарга анаан 20 экземпляр «Арчы» хаһыат босхо сурутууга кэлбитин биллэрдэ.

Нэһилиэк баһылыгын солбуйааччыта Г.Ф. Габышева сэрии ветераннарыгар саха-французскай, Хамаҕатта орто оскуолаларын, нэһилиэк дьаһалтатын уонна «Гранд» маҕаһыын (сэб. Прокопьев С.К.) коллективтара спонсордаабыт өйдөбүннүк бэлэхтэрин туттартаата. Кинилэр ортолоругар бааллар: сэрии ветераннара И.В. Винокуров, И.И. Дьяконов, Г.Г. Аргунов уонна Ленинград блокадатын кыттыылаҕа Э.Д. Ушницкая. 65 уонна 75 саастарын туолбут үлэ, тыыл ветераннарын «Түһүлгэ» сынньалаҥ киинин директора М.А. Жиркова эҕэрдэлээтэ уонна эмиэ бэлэхтэри туттартаата. Кинилэр истэригэр аттаннылар: П.А. Чириков, Л.А. Чермошенцева, А.К. Гаврильева, Е.Г. Федотова. Аҕыйах хонуктаабыта дойду үрдүнэн музыка аан дойдутаабы күнэ бэлиэтэммитэ. Онон сибээстээн Матрена Алексеевна нэһилиэк уус-уран самодеятельнойын ветераннарын баянист А.З. Заровняеваны, мандолинаҕа оонньооччу В.В. Ушницкайы, балалайкаһыт А.И. Атласованы уонна хомусчут Е.М. Феофановы остуолга ууруллар араамалаах өйдөбүннүк суруктарынан бэлиэтээтэ. Музыкальнай-литературнай викторинаны кулууп библиотекара О.П. Емельянова олус үчүгэйдик бэлэмнэнэн кэлэн ыытта. Манна кыайыылаахтарынан Н.В. Индеева, А.И. Колесова уонна С.С. Жиркова аатталлыннылар.

Биэчэргэ кэлбиттэр Т. Гаврильева, Н. Макарова, Г. Габышева ырыаларын ордук сөбүлээтилэр. Маҥнайгы кылаас үөрэнээччитэ Уйгулаана Гаврильева саҥа чаҕылхай талаан тахсан иһэрин көрдөрдө. Көр-күлүү «Сыралҕан» мини-театр артыыстара Октябрина Попова уонна Татьяна Гаврильева сценкаларынан көрөөччүлэри күллэрэн «быара суох» ыыттылар. Концерт кэнниттэн кырдьаҕастар сылаас чэй иһэ-иһэ аастыты ахтыстылар, ыллаатылар-туойдулар. Олохтоох мелодистка Светлана Кудрина бэйэтин саҥа ырыаларынан остуолу ордук киэргэттэ. Сынньалаҥ кэмигэр сүүйүүлээх лотерея оонньонно.

Онон дьоннор дьиэлэригэр илии тутуурдаах, өттүк харалаах үөрэнкөтөн тарҕастылар. Ыраах олорор уонна кыамматтар кырдьаҕастары дьаһалта суоппара Аркадий Иванов массыынатынан дьиэлэригэр тиэрдэн биэртэлээтэ. Бу үчүгэй тэрээһиннээх киэһэттэн сааһыра барбыт дьоннор улаханнык астынан тарҕастылар.

Е. ФЕОФАНОВ,
Хамаҕатта

Мин бу оскуолаҕа 1 кылааска үөрэнэ киирбитим. Оскуолам 7-с кылааһын ситиһиилээхтик бүтэрбитим. Бу оскуолаҕа завучтаабытым... Үөрэх-иитии, үлэ араас ымпыктарыгар-чымпыктарыгар тохтообокко эрэ, мин оччотооҕу учууталларым кылаас уонна оскуола таһынааҕы үлэҕэ хайдах сыһыаннаһалларын туһунан кэпсиэм этэ...

Араас аахсыллар да, аахсыллыбат да биричиинэлэринэн, ордук ойуон киинин уонна куораттар оскуолаларыгар учууталлар ити үлэни мөлтөттүлэр дуу дии саныыбын, онуоха киһи аахсара биир эрэ суол — оскуолалар материальнай-технический базалара бытаанник сайдар, кэҥиир, онон оҕолор 2-3 сменанан үөрэнэллэр, кылаас тас өттүгэр үлэни ыытыы хааччахтанар. Ол эрээри үөрэнэр оҕолорун кытта куруутун биргэ сылдьыбат, күҥҥэ 2-3 уруогу биэрэн баран дьиэлиир, оҕолор харахтарыгар көстүбэт учууталлар үчүгэй учуутал буолбаттар...

Мин маҥнайгы кылааска үөрэниэхпиттэн учууталлар быт өрүү биһигини кытта биргэ сылдьалларын өйдүүбүн. Маҥнайгы учууталым Александра Георгиевна Аверенская бу Чомоорко хочотугар саас-күһүн оҕолорун кытта айылҕаҕа тахсара, араас көрдөөх оонньуулары тэрийэрэ, хороводу, ырыалары үөрэтэрэ. Саҥа дьыллааҕы елкаҕа, оскуолабыт аанын аһа баттаан киирэн кэлээппитин кытта аан маҥнай көрсөөччү кини буолара, оонньуу бүттэҕинэ, араас оонньуулардары бэлэхтээн, таҥыннаран атаараччы кини буолара. Уонна оҕолор, дьон өллөхтөрүнэ, кинилэр көмүс уҥуохтарын ийэ буорга түһэриигэ (оччолорго музыка, оркестр суоҕа) биһигини батыһыннаран тахсан санньыар ырыалары хорунан ыллатара.

5-7 кылаастарга биһиги кыласпыт салайааччыта Матрена Павловна Кулаковская этэ. Сэрии ыарсыт дьыллара, тиийиммэт-түгэммэт эрэйэ диэн онно этилэр. Колхозка турук киһи орпотоҕо. Ферма, хонуу, бааһына үлэлэрэ оҕо-дьахтар моонньугар хаалбыттара. Матрена Павловна биһигиттэн звено тэрийэн «Орто арыыга» мустарара. Сүүрбэччэ оҕо, уһун сайыны 3-4 дьахтар: А. Петрова, мин саҥаһым О. Оконешникова, Т. Гордиевская (Татьянка), илиинэн охсоллорун ситэн муспаккабыт муҥ бөҕөнү көрөрбүт... Матрена Павловна өрүү биһигини кытта биргэ сылдьара, үлэлэһэрэ, биир да чаас, күн аҥара да хараҕын далыттан таһаарбат этэ. Биирдэ биһиги Вася Находкинныын (билигин Василий Яковлевич Находкин бөһүөлэк биир ытык ыала), сылайдахпыт да буолуо, унньуктаах уһун сайыны быһа Дьапсааны сэкитин дулҕа быыһыттан хаһан мунньар манан аҕаабатаҕа чахчы, дэриэбинэ диэки анньынан кэбиспиппит. Тахсан иһэн Сэкир күөлүн соҕуруу атаҕар хара хаптаҕастаан сии сырыттахпытына, дьэ доҕоттоор, Матрена Павловна баар буола түстэ, учууталбыт эрэйдээх биһигини сүтэрэн ирдээн таҕыстаҕа. Ол эрээри улахан айдаан таҕыстаҕа буолуо дии санааман, оччотооҕу учууталлар оҕону мөҕөн-этэн үөрэппэттэр этэ, кинилэр боччумнаах баҕайытык көрөн кэбистэхтэринэ биһиги сөп буолабыт...

Кэнники Дьокуускайдаабы учительскай институту бүтэрэн, Хамаҕатта уонна Партизан оскуолаларыгар учууталлаабыт уонна завучтаабыт сылларбын, ама, хайдах умнуомуй? Бу оскуолаҕа мин үлэлиир 1954-1956 сылларбар, кырдьык да, оҕону кытта үлэҕэ олус талааннаах, үрдүк билиилээх, дэгиттэр сайдыылаах Иннокентий Максимович Игнатьев, Анна Михайловна Егорова, Вера Иннокентьевна Кусатова, Ираида Ананьевна Маслова, Николай Степанович Колесов курдук оҕолор дириҥ убаастабылларын, итии тапталларын ылбыт учууталлар түмсэн үлэлии сылдьыбыттара. Кинилэр үөрэтэр оҕолорун кытта тэҥҥэ оонньууллараккөрүлүүллэрэ. Кылаас, оскуола тас өттүнээҕи үлэлэрин былааннарын сүрүн раздела оҥостоллоро. Биһиги оҕолорбутун спортка, самодеятельноска, общественнай үлэҕэ, субботниктарга олус көҕүлүүр этибит, тус бэйэбит өрүү биргэ сылдьан, араас күрэхтэһиилэргэ, агитпоходтарга, спартакиадаларга, олимпиадаларга кыттан холобур буолабыт.

Ити өттүнэн сороҕор олус үлүһүйэн, саас эҥин волейболлуур площадкаттан оҕолорбутун кытта биргэ директорынан Николай Михайлович Ларионовынан үүрүллэрбит. Ол эрээри ити үчүгэй түмүктэри биэрэрэ. Мин тоҕо эрэ биһиги оҕолорбут уруок кэнниттэн, оскуолаттан баран иһэн тугу да гыналлара суох буолан түктэри быһыылары оҥорбуттарын адьас өйдөөбөппүн, итиниэхэ кинилэргэ олох бириэмэ орпот да быһыылааҕа. Оҕолорум эрэйдээхтэр хайыһарга, волейболга, баскетболга учууталлар биһиги туруорбут хамаандалларбытын кыайаары төһөлөөх кыһаналларын олус да астына көрөрүм.

Оскуолаҕа Андрей Протопопов, Маня Охлопкова, Коля Азаров курдук бастыҥ хайыһардьыттар бааллара. Араас политическай хампаанньаларга биһиги оҕолорбутунаан лекциялаах, дакылаатталах, концертаах ыраах тыаҕа сылгыһыттарга хайыһарынан походтаан тиийтэлиирбит оҕолорго төһөлөөх үөрүүнү аҕаларай? Оройуоннай спартакиадаларга, олимпиадаларга 1 Хомустаах оскуолатын үөрэнээччилэрэ төһөлөөх элбэх грамоталары, дипломнары хомуйбуттарын ааҕан ситиэххит суоҕа. Оҕолор уус-уран самодеятельностарын көҕүлээччилэринэн Анна Михайловна, Николай Степанович, Иннокентий Максимович оройуоҥҥа, республикаҕа киэҥник биллибиттэрэ.

Биһиги оскуолабыт оҕолоро оннооҕор «Чомоорко» хочотугар дьабарааскыны имири эспиттэрэ. Түмүктээн тугу этиэхпин баҕарабыный? Эһиги, учууталлар, оҕолортон олох тэйимэҥ, өрүүтүн биргэ сылдьыҥ, кинилэр олохторунан олоруҥ, кинилэр интэриэстэринэн салайтарыҥ. Ити иннигэр күүскүтүн, бириэмэҕитиҥ харыстааман, оччоҕо оҕо-аймах барҕа махтала эһиэхэ буолуоҕа.

Георгий ЗАХАРОВ,
1954-1956 сс. I Хомустаах оскуолатын учууталa,
Саха АССР Министрдэрин Советын инструктора, 1984 с. сэтинньи 21 күнэ

Дьыллар уонна дьылҕалар

ОҔОЛОРДУУН ӨРҮҮ БИИРГЭ

КЫРАҺЫАБАЙ КЫРГЫТТАРДААХ ТАЛЫЫ ТАЛБА ДЬАХТАЛЛАРДААХ

НАМЫЫНА

БАҺЫЛЫК УОННА ДЕПУТАТ ДЬАХТАЛЛАР КӨРСҮҺҮҮЛЭРЭ

Сэтинньи 3 күнүгэр улуус баһылыгын солбуйааччы **М.Д. Кокарева** саҥа талыллыбыт баһылык уонна депутат дьахталлары кытта көрүстэ. Көрсүһүүгэ дьиэ кэргэн отделын начальнига М.М. Винокурова, улуус дьахталларын сэбиэтин председателэ А.С. Заболоцкая уонна саҥа талыллыбыт баһылык, депутат дьахталлар ирэ-хоро кэпсэттилэр, инники былааннарын дьүүллэстилэр.

Дьиэ кэргэн отделын салайар Мария Михайловна Винокурова аҕыйах статистическай даннайдары билиһиннэрдэ, ол курдук улууска 5643 дьиэ кэргэн, 18-гар диэри саастаах 7780 эдэр ыччат, 800 төрөтүрэн, тэрилтэлэр ис-тас көстүүлэрин, олорор дьиэлэр тастарын тупсаран оҥоруу үлэтэ Түбэҕэ көдьүүстээхтик барбытын иһитиннэрдэ. Бу нэһилиэккэ оҕолорго анаан площадка туппуттар, онон эдэр ийэлэр сынньаммыттар. Аны туран Розалия Егоровна этэринэн үлэ, тэрээһин барыта кулуупка кэлэн түмүллүөхтээх, биир тэрилтэҕэ тэрээһин ыытан баран онон тохтоон хаалыыны кини утарар. Эр киһи оруолун үрдэтии — дьахтар-салайааччы үлэтин биир сүрүн хайысхатынан буолуохтаах.

Өр сылларга үөрэх управлениетын салайбыт, билигин Нам селотугар депутатынан талыллыбыт Н.Г. Дьячковская үлэтин опытыттан үллэһиннэ. Кини депутат соҕотоҕун үлэни кыайбатын, бары түмсүүлээхтик үлэлээтэххэ үтүө түмүктэр баар буолуохтарын ыйда, оҕону биир эрэ киһиэхэ, эбэтэр тэрилтэҕэ сэлээннээбэккэ бары иитиэххэ диэн эттэ.

лорута суох дьиэ кэргэн, 274 эльбэх оҕолоох дьиэ кэргэн баар. Бу толорута суох ыалларга 2066 оҕо иитиллэр. Улуус үрдүнэн 54 соҕотох аҕа оҕолорун бэйэлэрэ көрөн-истэн олороллор. Сыл аайы 400-кэ (2004 сылга 404) оҕо төрүүр. Мария Михайловна дьиэ кэргэн отделын үлэтин сүрүн хайысхаларын туһунан иһитиннэрдэ. Отдел үлэтин биир сүрүн хайысхатынан кыаммат, айгыраабыт дьиэ кэргэттэри кытта үлэ буолар. Бу ыаллар оҕолоро бары өттүнэн хабыллан көмөнөн туһаналлар, олох көрүллүбэт-истилли-бэт оҕолор оҕо приютугар олороллор. Отдел оҕо сайыҥҥы өттүгэр дьарыктаах буолуутугар, ыччат үлэнэн хааччыллыытыгар улахан болҕомтотун уурар, ону таһынан дьоҥҥо холобур буолар олохтоох ыаллары чиэстээһин, хас бэлиэ дата аайы дьиэ кэргэттэргэ аналлаах тэрээһиннэри ыытыы, приюту, ыччат психологическай өйөбүлүн киинин, дьиэ кэргэн киинин кытта сибээстэһии — бу барыта отдел үлэтэ.

Улуустаағы дьахталлар сэбиэттэрин председателэ А.С. Заболоцкая 2003 сылтан дьахтар сэбиэтэ ыыппыт үлэлэрин сырдатта. Ол курдук 2004 с. дьахталлар 3-с спартакиадалара буолбут, бу сылга «Намавтоледи» кулууп үлэтин саҕалаабыт, видеоконкурс ыытыллыбыт, дьахтар хамсаһынын 80 сылыгар араас өрүттээх тэрээһиннэр үрдүк таһымнаахтык ааспыттар, маны таһынан дьахтар сэбиэтин көҕүлээһининэн дьахталлар сааскы, күһүҥҥү дьаарбаҥкаларга көхтөөхтүк кыттыбыттар. Мантан да атын үлэлэр тустарынан Анастасия Степановна сиһилии кэпсээтэ. Үлэҕэ итэҕэстэр да бааллар. Ол курдук сорох нэһилиэктэргэ дьахтар сэбиэтэ диэн суох, үлэлээбэт, үлэни түмүү, отчуот оҥорон хаалларыы аҕыйах. Түмүккэ А.С. Заболоцкая баһылык уонна депутат дьахталларга общественность күүһүн көдьүүстээхтик туһаналларыгар, инники үлэлэригэр үрдүк ситиһиилэри баҕарда.

Түбэ баһылыга Р.Е. Лукина өр сылларга баһылыгынан үлэлээбит буолан эдэр, саҥа үлэлээн эрэр дьүөгэлэригэр туһалаах, үтүө сүбэлэри биэрдэ. Ол курдук Розалия Егоровна үлэни эрдэттэн хас да сылга былааннаан ыытар туһалааҕын бэлиэтээтэ, нэһилиэк эргэ дьиэлэрин

Ийэ нэдиэлэтин чэрчитинэн араас элбэх тэрээһиннэр буолан аастылар. Ол курдук элбэх оҕолоох, эдэр ийэлэри чэстээһин, рейдэлэр, кыаммат ийэлэри көрүү-истии буолбута. Маны таһынан тыа сирин аан дойдутааҕы күнүгэр анаммыт тэрээһиннэр улуус дьахталларын сэбиэтин уонна дьиэ кэргэн отделын көҕүлээһиннэринэн үрдүк таһымнаахтык аастылар.

Бу нэдиэлэ иһинэн бааһынай хаһаайыстыбалар дьахтар-салайааччыларын кытта истиҥ көрсүһүү буолла. Көрсүһүүгэ фермер дьахталлар бэйэлэрин үлэлэрин сырдаттылар, араас сүбэлэри биэрдилэр. Улууска 21 фермер дьахтар баар. Кинилэр истэригэр Саха сирин фермер дьахталларын ассоциациятын председателэ, тэллэй үүннэриинэн дьарыктанар М.И. Сыромятникова. Кини тэллэйиинэн дьарыктаммыта икки сыл буолбут, Партизаҥҥа хаалбыт улахан комплекс-хотону өрөмүөннээн, газ киллэртэрэн араас тэллэйдэри үүннэрэр. Бородууксуйатын куорат ресторааннарыгар атыылыыр, инникитин улууска бэйэтигэр атыылыыр былааннаах. Үөдэйтэн А.Б. Бережнева 1999 сылтан түргэнник ситэр сүөһүнү иитиинэн дьарыктанар. «Үтүө дьыалаҕа» 2 объект туттарбыт, 45 сибиинньэ, ол иһигэр 20 свиноматка баар. Кини семинарга сибиинньэ оҕотун иитиигэ элбэх сүбэ биэрдэ. Хамаҕаттатааҕы бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта О.Г. Жиркова 1997 сылтан үлэлиир, «Үтүө дьыала» чэрчитинэн овощехранилище туттарбыт. Хортуоппуй үүннэриинэн, чуолаан семенной хортуоппуйунан, дьарыктанар. Бородууксуйатын куоракка «Эҥсиэли» рынокка, «Илгэ» ПО-ҕа туттарар. Нам селотугар саҥа аһыллыбыт «Крестьянскай рынокка» киниэхэ миэстэ биэриэхтээхтэр, оччоҕо бородууксуйатын улуус дьоно атыылаһыа этилэр. З.Р. Бочкарева, «Тиэргэн» оҕуруотчуттар түмсүүлэрин салайааччыта, номнуо хас да сылы быһа дьэдьэн үүннэриитинэн дьарыктанарын, арааһа, элбэх киһи билбэтэ буолуо. Кини дьиикэй уонна садовай дьэдьэн араас сортарын үүннэриигэ дьулуһар. Дьокуускайдаағы ботаническай сады, атын улуустары кытта ыкса сибээстэхтик үлэлиир. Зарема Романовна дьэдьэн тематыгар дипломнай үлэтин суруйан көмүскээбит эбит. 1 Хомустаах олохтооҕо, үһүн сылларга бу нэһилиэккэ дьахтар сэбиэтин председателинэн үлэлээбит Т.А. Березкина «Үтүө дьыаланан» сылгы базатын туттарбыт, 20 уһаһалаах. Хамаҕатта олохтооҕо М.Н. Максимова эти, хортуоппуйу дэлэтиинэн дьарыктанар.

Ийэ күнүн нэдиэлэтин биир сүрүн тэрээһинэ нэһилиэктэрдээҕи дьахталлар сэбиэттэрин үлэлэрин отчуотун истии буолла. Отчуот истии сыала — миэстэтигэр тиийэн олохтоох дьахталлар сэбиэттэрин үлэлэрин кытта билсии, көрүү, опыт атастаһыы, опыты тарҕатыы. Отчуоту дьиэ кэргэн отделыгар уонна улуустааҕы дьахтар сэбиэтигэр кэпсээтилэр. Алтынньы 24 күнүгэр Партизан, Үөдэй, 1 Хомустаах дьахталларын сэбиэттэрин отчуота истилиннэ. Ол курдук 1 Хомустаахха сүрүн мероприятиелар А.С. Соловьева салайааччылаах дьахтар сэбиэтэ суох барбаттар, онон бу нэһилиэккэ дьахтар сэбиэтэ сүрүннүүр, тутаах общественнай тэрилтэнэн буолар. Араас хайысхаҕа үлэлиллэр, кыаммат, иһэр дьахталлары кытта утумнаахтык үлэлэһэллэр, сонун тэрээһиннэри ыыталлар, ол курдук «Сатабыллаах хаһаайка», «Чэй — абыраллаах утах» диэн биэчэрдэри ыыппыттара нэһилиэнньэ биһирэбилин ылбыт. Ыыппыт тэрээһиннэрин барытын хаартыскаҕа түһэрэн, суруйан, буклет, альбом оҥорон тиһэн иһэллэрэ кэрэхсэбиллээх, оччоҕо кэнэҕэски үлэлиир дьоҥҥо биэтин үлэтэ үрдүктүк сыаналанан былырыын 2004 с. республикатааҕы конкурска кыттан ксероксынан уонна дипломунан наҕараадаламмыттара.

Хамаҕатта женсоветын А.З. Заровняева иилээн-саҕалаан үлэлэтэр. Кини өр сылларга дьахтар сэбиэтин салайан, уурайан 2 сыл сынньанан баран эмиэ үлэтин саҕалаабыт. Ол курдук Анна Захаровна үлэҕэ дьулуурдаах, общественнай үлэнэн утумнаахтык дьарыктанар киһи буолар. Хамаҕатталар бэрт элбэх альбом оҥорбуттарын аҕалан көрдэрдүлэр. Онно ордоннаах дьахталлар, нэһилиэк киэн туттар дьахталлара, герой-ийэлэр, спортсмен дьахталлар о.д.а. тустарынан сиһилии суруллубут, хаартыскаларынан киэргэтиллибит. Бу женсовет үлэтин күүскэ, утумнаахтык ыытар, нэһилиэк салалтатын, атын түмсүүлэри, кулууубу кытта бары биирдэ буолан үлэлэрэ хотуулаах, үтүө түмүктэрдээх. Ол курдук Кыайыы 60 сылынан сүүрүү тэрийбиттэр, ырааһырдыыга свалканы ыраастааһыҥҥа 60 дьахтар уонна хас да эр киһи кыттыбыт, дьахтар хамсаһынын 80 сылынан 80 хоноктаах декада биллэрбиттэр, декада иһинэн араас элбэх мероприятиелар ыытыллыбыттар, бастыҥ олбуор конкурсун тэрийбиттэр, бу конкурска 18 ыал кыттыбыт, Готовцевтар дьиэ кэргэттэрэ кыайыллаағынан тахсыбыттар. Маны таһынан Хамаҕатта дьахталларын сэбиэтэ иһэр ийэлэри кытта үлэлэһэр.

Хатырыкка женсовет председателинэн 1999 сылтан В.С. Дьяконова үлэлиир. Улахан болҕомто ийэҕэ уруллар, оҕуруотчуттар конкурстарын тэрийбиттэр, эдэр ийэлэргэ сүбэлэри биэрэллэр. «Профилактика бөлөҕө» киини ыҥыран семинар оҥорбуттар. Женсовет «Арылы» диэн 45-55 саастаах дьон түмсүүлэрин кытта ыкса сибээстээхтик үлэлиир. «Арылы» иһинэн «Хозяюшка» куруһуок, «Детканан» дьарыктаныы, эмтээх оттору хомуйуу, муус аннынан балыктааһын буолбуттар. Маны таһынан анал стипендиялары, хас күрэхтэһии аайы бириистэри анааһын «Арылыта» уонна женсовета суох сатаммат. Түбэҕэ оскуола учуутала В.Н. Григорьева быйыл саҥа талыллан үлэтин саҕалаабыт. Субуотунньук тэрийэн нэһилиэктэрин тупсаран оҥоруура көмөлөспүттэр. Араас бырааһынныктары, спортивнай мероприятиелары бары кыттыһан ыыталлар. Граф Биэрэгэр дьахтар сэбиэтин председателинэн 1996 сылтан Л.В. Петрова үлэлиир. Кини үлэтин сүрүн хайысхата — иһэр, кыаммат дьиэ кэргэттэри кытта, арыгыны утары үлэ, дьиэ кэргэттэри диагностикалааһынынан дьарыктаммыттар. Женсовет иһинэн «Хозяюшка» эдэр ыаллар кулууптара баар.

Модут, Бөтүҥ, Никольскай, Искра о.д.а. нэһилиэктэр дьахталларын сэбиэттэрэ үлэлэрин отчуоттаабатылар, отчуоту истиигэ кэлбэтилэр. Онтон өрүс уҥуор баар нэһилиэктэр отчуоттара кэтэхтэн көрүллүөҕэ.

Ити курдук хас биирдии женсовет бэйэтэ туспа суоллаах-иистээх, бэйэ-бэйэлэригэр маарыннаспат үлэлээхтэр. Отчуот түмүгэр улуус дьахталларын сэбиэтин председателэ А.С. Заболоцкая үлэҕэ баар итэҕэстэргэ тохтоото. Ол курдук сүрүн итэҕэһинэн үлэни түмэн иһии суоҕа, үлэ туһунан информацияны хаалларбаттара буолар эбит. Төһөлөөх элбэх тэрээһин ыытыллара буолуой?! Ол барыта туохха да тиһиллибэккэ хаалан иһэр. Маны таһынан Анастасия Степановна эппитинэн, эдэр кыргыттары общественнай үлэҕэ, чуолаан дьахтар сэбиэтин үлэтигэр сыһыарыы, кинилэри түмсүүгэ ылыы аҕыйах. Маны таһынан үлэни хаһыат, телевидение нөҥүө сырдатан иһии кыаллыбатынан сырдатыыны күүһүрдүөххэ диэтэ. Нам селотун дьахталларын сэбиэтин үлэтэ эрэ кэмиттэн кэмигэр сырдатыллар, атыттар нэһилиэктэрин иһигэр туох буолбута улууска биллибэккэ хаалар. Музейдары тэрийии — үлэ биир көрүҥэ, кэлэр көлүөнэҕэ үтүө үгэстэри, үүгэй опыты хаалларыы. Маны женсоветтар болҕомтоҕо ылан үлэлэһэллэригэр А.С. Заболоцкая баҕа санаатын тиэртэ.

Бу отчуоттары истии, дьахталлар сэбиэттэрин үлэлэрин көрүү, чөмчөтүү Саха сирин дьахталларын 12-с съеһигэр ананар, үлэ барыта бу съезкэ түмүллүөхтээх.

Балаһаны бэлэмнээтэ
В. РЫКУНОВА

ҮЛЭ БАРЫТА СЪЕЗКЭ АНАНАР

КЫРГЫТТАР, КЫТААТЫҤ!

Олус истиҥник иһиллэр «Ийэ оскуолатыгар» ыҥырыыны тутан, бу оскуола туох сыаллаах тэрилибитин, инники былааныын билээри учаастактааҕы балыыһаҕа тиийдим. Оскуолаҕа биирдэ үөрэммит кыргыттарым, аны билигин Ольга Анатольевна, Виктория Петровна, Анастасия Николаевна өрөбүлэ суох, ыарыһахтары сүр кыһамныылаахтык көрө-истэ олороллор эбит. Ольга Анатольевнаҕа сыалбын эппиппэр, улгумнук сөбүлэстэ.

— ***Оскуолаҕыт сыала-соруга тугүй?***

— Биһиги ийэ уонна оҕо доруобай буолалларын ситиһэ сатыыбыт. «Ийэ оскуолата» икки нэдиэлэҕэ биирдэ бэсиэдэ, лекция быһыытынан барыаҕа. Темалара тус-туһунан, оҕо аһылыга, оҕону көрүү-харайыы, массаж уо.д.а бастакы медицинскэй, психологическэй консультациябытын «Ийэ нэдиэлэтин» иһинэн, оскуола социальнай педагога Лукинова Екатерина Афанасьевна салайыытынан ыыттыбыт.

— ***Тоҕо, чуолаан, үһүгэр диэри саастаах оҕолоох ийэлэргэ ыытаҕыт?***

— Тоҕо диэтэр, үһүттэн үөһэ саастаах оҕолорго детсад баар, онно оҕону көрүүгэ-харайыыга, иитиигэ медсестра да, иитээччилэр да төрөппүккэ сөптөөх көмөнү ноҕоруллор. Онтон сэттэтиттэн үөһэ саастаах оҕолорго учуутал болҕомтотун уурар. Ол эрээри, оскуолаҕа медсестра суоҕа — оҕо доруобуйатыгар улахан охсуу. Штат хайаан да көрүллүөн наада.

— ***Оҕо, ийэ ордук туохтарынан ыалдьалларый?***

— Оҕолор ордук истэрэ ыалдьар эбит. Ол сыыһа аһатыыттан, режими тутуспаттан тахсар, онтон ийэлэр тиистэрин көрүнүөхтэрин, оҥотторуохтарын наада.

— ***Үлэбитин саҥа саҕалаан эрэбит, үлэҕэ ыарахан, мэҥэйдэр баар буолааччылар дуо?***

— Массыынабыт суоҕа куһаҕан. Элбэх инвентарь тиийбэт. Уонна дьоннор бэйэлэрин, оҕолорун көрдөрө полиһа суох кэлэллэр.

— ***Инники былааҥҥыт?***

— Инникитин олохтоох дьаһалтаны, тэрилтэлэри, улуустааҕы оҕо консультациятын кытта ыкса ситимнээхтик үлэлиэхпитин баҕарабыт.

Уруккуттан үтүө үгэс баар. Саҥа үлэлээн эрэр киһини «Чэ, кытаат!» диэн алгыыллара. Үйэлээх үгэһи тутуһан, ис сүрэхпиттэн «Кытаатыҥ, кыргыттар!» диэн алгыыбын.

Татьяна СЫРОВАТСКАЯ,
Модут

ИҺИРЭХ ТЫЛЛАР

Баһылай Уһунуускайга
Саха сириттэн чаҕылхай
Талааннарбыт сандаарыскай!
Ойуунускай, Абаҕыыныскай...
Туйаарыскай, Баҕатаайыскай...
Уонна биһиэхэ — Уһунуускай!

Бу 1994 с. аҕа доҕорбор Сэкигэ анаабыт кыракый хоһооммун өссө төгүл санатан тураммын, «Нам улууһун Бочуоттаах гражданина» буолбутунан күн сиригэр баар бары ырааһы, сырдыгы, сылааһы баҕарабын, эҕэрдэлээн тураммын айар үлэтигэр өссө тахсыылаах буолуохтун, суо дьыл, дьаҥдьаһах ыраағынан аастын, үөрүү-көтүү, талаанын чаҕылхай сыдьаайа дьоҥҥун-сэргэҕин өрүү үөрдэ, астыннара, ытыктата туруохтун!

А. Дунаев, Хамаҕатта

ИККИ КИҺИ СУРАҔА СУОХ СҮППҮТ

ИДьУО иһитиннэрэр

Нэдиэлэ устата 6 киһи кырбаммыт, 3 уоруу таһаарыллыбыт уонна 2 киһи сураҕа суох сүппүт. Ол курдук сэтинньи 1 күнүгэр гр-ка Румянцева Р.П. Дьокуускай куоракка кырбанан Намнааҕы суһал көмөҕө наадыйбыт. Сэтинньи 2 күнүгэр итирик туруктаах сылдьан гр. Дягилев кырбаммыт. Сэтинньи 3 күнүгэр гр. Потапов кырбанан Хатырык балыыһатыгар киирбит. Сэтинньи 4 күнүгэр гр. Гаврильев кырбаммыт. Бу күн Намҥа гр. Наумов, онтон сэтинньи 5 күнүгэр гр. Макаров кырбаммыттар.

Сэтинньи 3 күнүгэр Намҥа гр-ка К. «Самсунг» компьютерын уорбуттар. Бу күн «Үчүгэйдээх» диэн сиргэ сүөһү өлүгэ көстүбүт. Сэтинньи 4 күнүгэр 1 Хомустаахха гр. Константинов убаһалара сүппүттэр.

Алтынньы 31 күнүгэр Намҥа гр. Бучугасов дьиэтиттэн тахсан барбыт уонна төннүбэтэх. Бу киһи өлүгэ «Юбилейнай» маҕаһыын таһыттан булуллубут. Сэтинньи 2 күнүгэр Аппааны олохтооҕо гр. Николаев дьиэтиттэн тахсан барбыт уонна кэлбэтэх. Көрдөөһүн ыытыллар. Нэдиэлэ устата 101 киһи административнай миэрэҕэ тардыллыбыт. ГАИ 694 транспоры бэрэбиэркэлээбит, 62 боротокуол толорбут, ол иһигэр 3 итирик суоппарга, стоянкаҕа 9 транспорт туруоруллубут.

ЫРААС ХАЛЛААНЫ, ЭЙЭЛЭЭХ ОЛОҔУ, ЫСТААЛ ДОРУОБУЙАНЫ

Ытыктабыллаах төрөөбүт-үөскээбит, иитиллэн киһи буолбут Хамаҕаттам бары олохтоохторугар, нэһилиэк баһылыгынан талыылларбар өйөөбүт дьоммор-сэргэбэр сахалыы махталбын тиэрдэбин, бары ырааһы, сылааһы, сырдыгы баҕарабын уонна биирги үлэлиигэ, өйөһөргө, үлэни-хамнаһы нэһилиэкпит сайдарыгар, бары биир киһи курдук күүспүтүнууран, арахсыбакка, биир өйүнэн-санаанан, убаастабыл, кырдьык дьыала, патриотизм тыыннарынан үлэлэһэргитигэр ыҥырабын.

Истиҥ махталбын тиэрдэбин туһулаан — Ил Түмэн Государственнай Мунньах председателигэр, депутатыгар Тимофеев Нь.С., президент, правительство сокуонҥа уонна быраапка департаменын салайааччытыгар, Президент администрациятын салайааччытын бастакы солбуйааччыга Ларионов Е.М., АК АЛРОСА президенин бастакы солбуйааччыга, Ил Түмэн депутатыгар Березкин Э.Б., Ил Түмэн депутаттарыгар Гаврильев А.И., Кривошапкин А.В., Артемьев Г.М., РФ Саха сиринээҕи Коммунистическай партиятыттан Товаров А.И., Ю В.Ш., Кутуков В.Р., «Единая Россия» Саха сиринээҕи исполкомун салайааччыларыгар Чириков П.П., Адамов С.Н., Горохов Н.Х., Нам улууһун ЖКХ начальнигар Кобяков А.Г., Хамаҕаттам олохтоохторугар, итэҕэллээх дьоммор — учууталбар Касьянов Г.С., Феофанов Е.М., үөрэнээччилэрбэр Степанида, Иван Бурнашевтарга уонна А.А. Пестряковаҕа, Шелковников Д.Г., Колесов И.П., Обутов Д.П., Е.М. Шапошников аатынан Хамаҕатта орто оскуолатын коллективыгар уо.д.а. бииргэ үөрэммит оҕолорбор, үлэлээбит-өйөспүт доҕотторбор, үөрэппит оҕолорбор, билсэр, өйүүр бар дьоммор. Барыларыгар ыраас халлааны, эйэлээх олоҕу, ыстаал доруобуйаны, үөрэххэ-үлэҕэ үрдүк ситиһиилэри баҕарабын.

Итини этэн тураммын талыллыбыт бары нэһилиэк баһылыктарын, депутаттары норуот дьиҥ итэҕэлин ылбыттарынан тус бэйэм, дьиэ кэргэним ааттыттан истиҥ эҕэрдэ ыытабын, сахалыы уруй-айхал этэбин! Үөрэнээччилэрбэр, нэһилиэгим баһылыгар киирсиспит Жирков Н.С., Кривошапкин В.В., Местников Д.Г. инникитин Хамаҕаттаҕыт туһугар бэйэҕит өйгүтүн, кыаххытын биэрэр эриллээх дьон буоларгытын дакаастаабыккытынан астынан тураммын, үлэҕитигэр, дьиэ кэргэнниттигэр дьолу-соргуну баҕарабын, үөрэммит оскуолаҕыт, иитиллибит нэһилиэккит туһугар өрүү ыраас өйдөбүлүнэн туһаны аҕала тураргытыгар баҕарабын.

А. ДУНАЕВ. Хамаҕатта

Е. П. СИДОРОВ (ПЕЛЕ) КЭРИЭҺИГЭР МИНИ-ФУТБОЛГА 5-С АҺАҔАС ТУРНИР БАЛАҺЫАННЬАТА

Ытыллар болдьоҕо уонна миэстэтэ:

— Турнир сэтинньи 26-27 күннэригэр Нам улууһун Аппааны с. ыытыллар.

— Жеребьевка, судьуйалар коллегияларын мунньаҕа сэтинньи 26 күнүгэр 9 чаастан 10 ч. диэри Аппааны с. КСК-тын спортсаалатыгар ыытыллар.

Күрэхтэһии 10 ч. саҕаланар.

Күрэхтэһиини салайан ыытыы:

— Турниры уопсай салайыыны «Нам улууһа» МТ физическай культураҕа уонна спортка отдела сүгэр.

— Турниры быһаччы салайан ыытыы Нам улууһун футболга федерацията бигэргэппит кылаабынай судейскай коллегияҕа сүктэриллэр.

Күрэхтэһии кыттааччылара:

— Турнирга Нам улууһун хамаандатын сэргэ Уус-Алдан, Мэҥэ-Хаҥалас, Хаҥалас, Горнай, Өлөөн, уонна Дьокуускай к. сүүмэрдэммит хамаандалара кытталлар.

— Хамаанда састаабыгар 8 киһи, ол иһигэр бэрэстэбиитэлинэн тренер киирэр.

Күрэхтэһиини ыытыы уонна кыайыылаахтары быһаарыы усулуобуйата:

— Турнир мини-футбол (РАМФ) билиҥҥи быраабылаларынан ыытыллар.

— Турниры ыытыы уонна кыайыылаахтарын быһаарыы систематын судейскай коллегия кыттар хамаанда ахсааныттан көрөн быһаарар. Бу дь. сэтинньи 26 күнүгэр 9 чаастан Аппааны с. КСК-гар.

Кыайыылаахтары наҕараадалааһын:

— 1 миэстэни ылбыт хамаанда көһөрүллэ сылдьар кубогынан, дипломнарынан уонна мэтээллэринэн наҕараадаланар.

— Бириистээх миэстэлэри ылбыт хамаандалар дипломнарынан уонна мэтээллэринэн наҕараадаланаллар. Турнир бастыҥ оонньоочуларыгар анал бириистэр туттарыллаллар.

Сайаапкалар:

— Турнирга кыттары бигэргэтэр сайабылыанньалары сэтинньи 26 күнүгэр дылы манньык аадырыска биэрэҕит: с. Намҕы, Октябрьскай уул. 1, «Нам улууһа» МТ дьаһалтата, физическай культура уонна спорт отдела, 210 каб., тел. (262) 41-7-00.

-Мандатнай комиссияҕа булгуччу ирдэнэр: быраас визалаабыт именной сайаапка, паспордар.

— Хамаандалар утуйар таҥастарын илдьэ кэлэллэр.

Бу балаһыанньа турнирга кыттыыга официальнай ыҥырыы буолар.

«Нам улууһа» МТ ФК уонна С отдела

НЕКОММЕРЧЕСКАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕБНЫЙ ЦЕНТР ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ И ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ

Производит набор на заочные курсы профессиональной подготовки без выезда к месту учебы по следующим специальностям:

Автомеханик. Автоэлектрик. Бухгалтер-экономист. Бухгалтер-кассир. Индивидуальный предприниматель. Контролер сберегательного банка. Менеджер офиса. Менеджер по первсоналу (инспектор по кадрам). Монтажник линий и оборудования радиотелефонной связи. Операционист-бухгалтер банка. Оператор ПЭВМ. Продавец смешанных товаров. Повар. Электромеханик по торговому и холодильному оборудованию.

Для местных органов самоуправления: Бухгалтер бюджетного учреждения. Делопроизводитель-архивариус. Секретарь руководителя. Социальный работник. Специалист сельской и поселковой администрации.

Прием производится без ограничения возраста и уровня образования. Приглашаются также учащиеся старших классов. Срок обучения до 4-х месяцев. Зачисление, занятия и тест-экзамены осуществляются без выезда к месту учебы. По окончании курсов высылается липлом, копия лицензии и рекомендательное письмо для трудоустройства. За подробной информацией и для заключения договора на учебу обращаться письменно по адресу:

350051, Краснодарский край, г. Краснодар, ул. Лузана, 19, Учебный центр.

Телефон для справок: 8-(861) 257-05-52, 8-(861) 624-86-19, 8-(861) 246-71-81, 8-(918) 43-95-574

(государственная лицензия К 024962)

Чэппиэр, сэтинньи 10 күнэ. Бу күн салгын баттааһына 756 мм, температура -6-10, салгын сиигэ 93%, хотугулуу-илинтэн, хотуттан уларыйа сылдьар 2-3 м/сек. тыалырыа. Хаардыаҕа.

Бээтинсэ, сэтинньи 11 күнэ. Бу күн салгын баттааһына 756 мм, температура -10, салгын сиигэ 92%, хотуттан 2-3 м/сек. тыалырыа. Кыратык хаардыаҕа.

Субуота, сэтинньи 12 күнэ. Бу күн хаардыаҕа, салгын баттааһына 756 мм, температура -13, салгын сиигэ 85 %, хотугулуу-арҕааттан 3-4 м/сек тыалырыа.

«Расписание погоды»
www. rp5. ru

БИЛЛЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

В магазине «Актуаль» (в здании магазина «Кредит+») объявляется распродажа на одежду, скидка — 30%.

Приходите! Смотрите! Покупайте!

Продается пианино. Цена договорная.

Тел. 41-8-58

Продается в деревянной 2-х-этажке 1-комнатная квартира по ул. Ленина, 13, кв. 3, 1-й этаж.

Тел. 42-9-87

УАЗ-фургон, пассажирскай массыына атыылыыбын. 2000 сыллаах выпуск.

Тел. 41-6-32 (үлэ кэмигэр), 42-9-48 (киэһэ)

Считать недействительным утерянный паспорт V-СН № 605207, выданный 05.12.1995 г. Намским ОВД на имя Егоровой Ирины Радомировны

Считать недействительным утерянные паспорт серии 9802 № 645732 и водительское удостоверение на имя Гаврильева Василия Семеновича

Считать недействительным утерянный паспорт серии 9897 № 010944, выданный ОВД Намского улуса на имя Колодезниковой Валентины Михайловны

Бииргэ үөрэммит табаарыспытыгар, үөрэнээччибэр Соловьев Леняҕа, кини чугас дьонугар таптыыр ийэлэрэ, эбээлэрэ, Дьокуускай куоракка олорор

СОЛОВЬЕВА
Любовь Иннокентьевна

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.

1997 с. 11 «а» кыл. үөрэнээччилэрэ, кыл. сал. Попова А.С.

Биир дойдулаахпытыгар Соловьев Прокопий Прокопьевичка уонна оҕолоругар кэргэнэ, ийэлэрэ

СОЛОВЬЕВА
Любовь Иннокентьевна

уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын биллэрэбит.

Намтан Ивановтар уонна Клавдия Николаевна

Күндү бииргэ үөрэммит табаарыспыт

ПЕТРОВ
Николай Николаевич

ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан кини таптыыр кэргэнигэр Петрова Светлана Павловнаҕа уонна оҕолоругар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

1 Хомустаах орто оскуолатын 1974 сыллаах выпускниктара

Убаастыыр саҥаспыт Петрова Светлана Павловнаҕа, кини оҕолоругар аҕалара, убайбыт

ПЕТРОВ
Николай Николаевич

уһун ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Балта, бырааттара

Бииргэ үөрэммит табаарыспытыгар Петрова Любаҕа тапталлаах аҕата

ПЕТРОВ
Николай Николаевич

ыараханнык ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

2001 с. выпускниктар

Бииргэ үөрэнэр табаарыспытыгар Петрова Ленаҕа таптыыр аҕата

ПЕТРОВ
Николай Николаевич

уһуннук ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Партизан оскуолатын 6-с кылааһын үөрэнээччилэрэ, кылаас салайааччыта

Партизан оскуолатыгар бииргэ үөрэммит табаарыспыт

ПЕТРОВ
Николай Николаевич

уһун ыарахан ыарыыттан б.дь. сэтинньи 5 күнүгэр өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыыгытын тэҥҥэ үллэстэбит.

1972 с. выпускниктар

Бииргэ үөрэммит дьүөгэбитигэр Акулина Гаврильевнаҕа, кэргэнигэр Иннокентий Степановичка тапталлаах бырааттара

ПЕТРОВ
Николай

уһуннук ыарахан ыалдьан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Р.Е., Н.Н. Аргуновтар, Ф.Н., И.С. Новгородовтар, А.В., Н.В. Деліграсовтар

Күтүөппүтүгэр Ядреев Матвей Анатольевичка, кыыспытыгар Ньургуянаҕа, бары аймахтарыгар күндүтүк саныыр бырааттара

ЭВЕРСТОВ
Афанасий Афанасьевич

соһумардык өлбүтүгэр дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Павловтар, Борисовтар, Зыковтар

Күндүтүк саныыр доҕорбут, бииргэ үөрэммит табаарыспыт

ЭВЕРСТОВ
Афоня (Оппуоска)

эдэр сааһыгар күн сириттэн соһумардык өлөн туораабытынан кэргэнигэр Катяҕа, оҕолоругар, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит, аһыыларын тэҥҥэ үллэстэбит.

Үөдэй орто оскуолатын 1992 с. выпускниктара

Бииргэ үлэлиир коллегаларбытыгар Үөдэй орто оскуолатын учууталларыгар Неустроева Екатерина Николаевнаҕа, Ядреева Нюргуяна Яковлевнаҕа, оскуола поварыгар Ядреева Ольга Васильевнаҕа, бары чугас аймахтарыгар күндүтүк саныыр бырааттара

ЭВЕРСТОВ
Афанасий Афанасьевич

күн сириттэн соһумардык барбытынан дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Үөдэй орто оскуолатын коллектива

Истиҥник саныыр дьоммутугар Гуляева Луиза Титовнаҕа, кини оҕолоругар, эбээлэригэр Слепцова Любовь Михайловнаҕа, бары аймахтарыгар кэргэнэ, аҕалара, күтүөттэрэ

КУЛАКОВ
Василий Николаевич

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Протопоповтар, Прокопьевтар

Күндү ийэбит, эбээбит, хос эбээбит үлэ ветерана

СЕМЕНОВА-ВИНОКУРОВА
Анна Перфильевна

күн сириттэн соһумардык барбытынан М.К. Аммосов аатынан совхозка өр сылларга бииргэ үлэлээбит дьүөгэлэригэр уонна Райпоҕа үлэлээбит билэр дьонугар курутуйан туран иһитиннэрэбит.

Оҕолоро, күтүөттэрэ, кийииттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэнэ.

Истиҥник саныыр табаарыстарбытыгар Аксинья Семеновнаҕа, Карл Михайловичка тапталлаах ийэлэрэ, үлэ, тыыл ветерана

ЗАМЯТИНА
Анна Ивановна

ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Аппааныттан Сыромятникова Е.В., Никифоровтар

Редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — **41496**;
бухгалтерия — **41332**;
факс — **41332**;
иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционнай издательскай система — **41141**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энгсиэли» хаһыат редакцията» государственнай учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын туһууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональнай управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка аккытын-суолгутун, үлэҕитин, дьиэҕит аадырыһын чопчу ыйыҥ. Редакцияҕа киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. *Автор этэрэ хаһыат санаатыныын мэлдьи биир буолбат.*

"ЭНГСИЭЛИ" - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам с., Заложнай уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

"Энгсиэли"
хаһыат редакционнай-издательскай ситимигэр талылынна уонна таҥылынна.
Хаһыат Дьокуускайга "Сахаполиграфиздат" НИПК бэчээттэннэ, Орджоникидзе уул. 38.
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. лиис.
Көҥүл сыананан атыыланар
Индексэ — 54889. Тираһа — 2053
Бэчээккэ илии баттанна —12:00 ч. 09.11.2005
Сакааһын №-рэ — 145